

Reframing

Groente-, Fruit- en Etensoresen (GFE)

Reframing

Groente-, Fruit- en Etenresten (GFE)

Deze presentatie is ontwikkeld voor medewerkers van gemeenten en andere geïnteresseerden.

DIG maakte en verzamelde beelden die het gesprek ondersteunen over **nieuwe manieren** van omgaan met GFE, en de gevolgen daarvan, met als uiteindelijk doel: meer en betere inzameling van GFE door bewoners.

Bewoners vinden GFE vies (emotie),
gemeenten vertellen dat compost nuttig is (rationeel argument)

“GF(E) is vies”

**“Compost
is nuttig”**

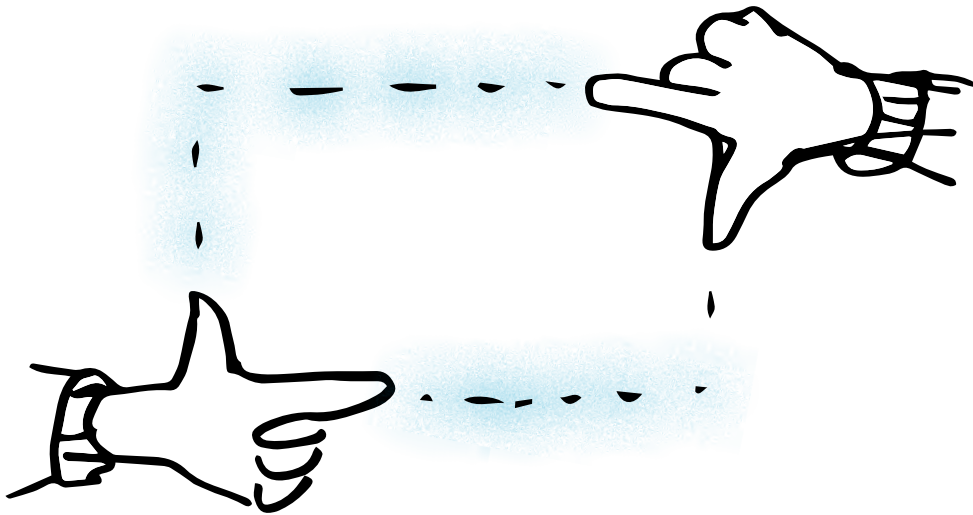
Hoe zorgen we dat bewoners van GFE gaan houden?

Nieuwe perspectieven op GFE

De ontwerpmethode *Frame Innovation** is een middel om nieuwe perspectieven te ontwikkelen voor een complex en vastgelopen vraagstuk.

Vanuit nieuwe manieren van kijken kom je stapsgewijs tot nieuwe oplossingsrichtingen.

Reframing methode

1. Archeologie
2. Paradox
3. Context
4. Veld
5. Thema's
6. Frames
7. Toekomst
8. Transformaties
9. Integratie

*Voor meer informatie over deze ontwerpmethode, zie 'Frame Innovation: Create New Thinking by Design' door Kees Dorst, uitgegeven in 2015 door MIT Press.

Hoe kan je ook naar GFE kijken?

Stel dat we met GFE omgaan als...

...iets dat er gewoon bij hoort, dan...

...iets waar je dankbaar voor bent omdat het je eten en smaak brengt, dan...

...een stadium in een natuurlijk proces wat nu even vies is maar straks iets fijns oplevert, dan...

...iets wat ontzettend waardevol is, dan...

Reframing methode

1. Archeologie
2. Paradox
3. Context
4. Veld
5. Thema's
6. **Frames**
7. Toekomst
8. Transformaties
9. Integratie

Hoe kan je ook naar GFE kijken?

Stel dat we met GFE omgaan als...

...iets **t**, dan...

... **t** omdat

...iets wat ontzettend
waardevol is, dan... **t**, dan...

... **s**, dan...

Reframing methode

1. Archeologie
2. Paradox
3. Context
4. Veld
5. Thema's
6. **Frames**
7. Toekomst
8. Transformaties
9. Integratie

Van frames naar mogelijke toekomst

Aan de hand van de ontwikkelde frames speculeer je over mogelijke toekomst. Kijkend door de bril van zo'n nieuw perspectief, wat zie je veranderen?

Als een frame **vanzelfsprekend** is geworden in de toekomst, dan ziet het vraagstuk er waarschijnlijk heel anders uit.

Hoe zien deze toekomst eruit?

Reframing methode

1. Archeologie
2. Paradox
3. Context
4. Veld
5. Thema's
6. Frames
7. Toekomst
8. Transformaties
9. Integratie

Stel dat we met GFE omgaan als iets dat er gewoon bij hoort...

...dan zijn bewoners en gemeenten het eens dat het scheiden van GFE moeite kost en niet altijd even fris is. Je favoriete bezigheid wordt het nooit, maar slimme oplossingen maken het zo makkelijk en schoon mogelijk om GFE apart te houden.

BESTAAT AL
Nu nog een uit-
zondering, dán het
'nieuwe normaal'

Stel dat we met GFE omgaan als iets dat er gewoon bij hoort...

...dan heb je bij het uitzoeken van een nieuwe keuken ruime keuze uit **mooie geïntegreerde oplossingen voor het gemakkelijk en hygiënisch inzamelen van GFE.**

BESTAAT AL
Nu nog een uit-
zondering, dán het
'nieuwe normaal'

Stel dat we met GFE omgaan als iets dat er gewoon bij hoort...

...dan is een wormenhotel in de straat de normaalste zaak van de wereld. Buurbewoners leveren compost voor een goede water doorlatendheid, gezond bodemleven en meer biodiversiteit in lokale schooltuinen, moestuinen en parken.

BESTAAT AL
Nu nog een uit-
zondering, dán het
'nieuwe normaal'

Stel dat we met GFE omgaan als iets dat er gewoon bij hoort...

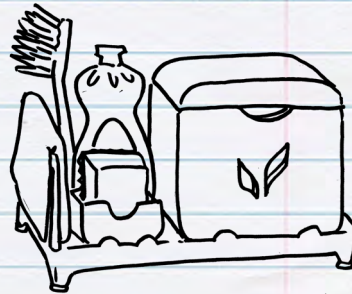
BESTAAT AL
Nu nog een uit-
zondering, dán het
'nieuwe normaal'

...dan kun je in het restaurant ter plekke zien wat er met hun snijafval en jouw etensresten gebeurt.

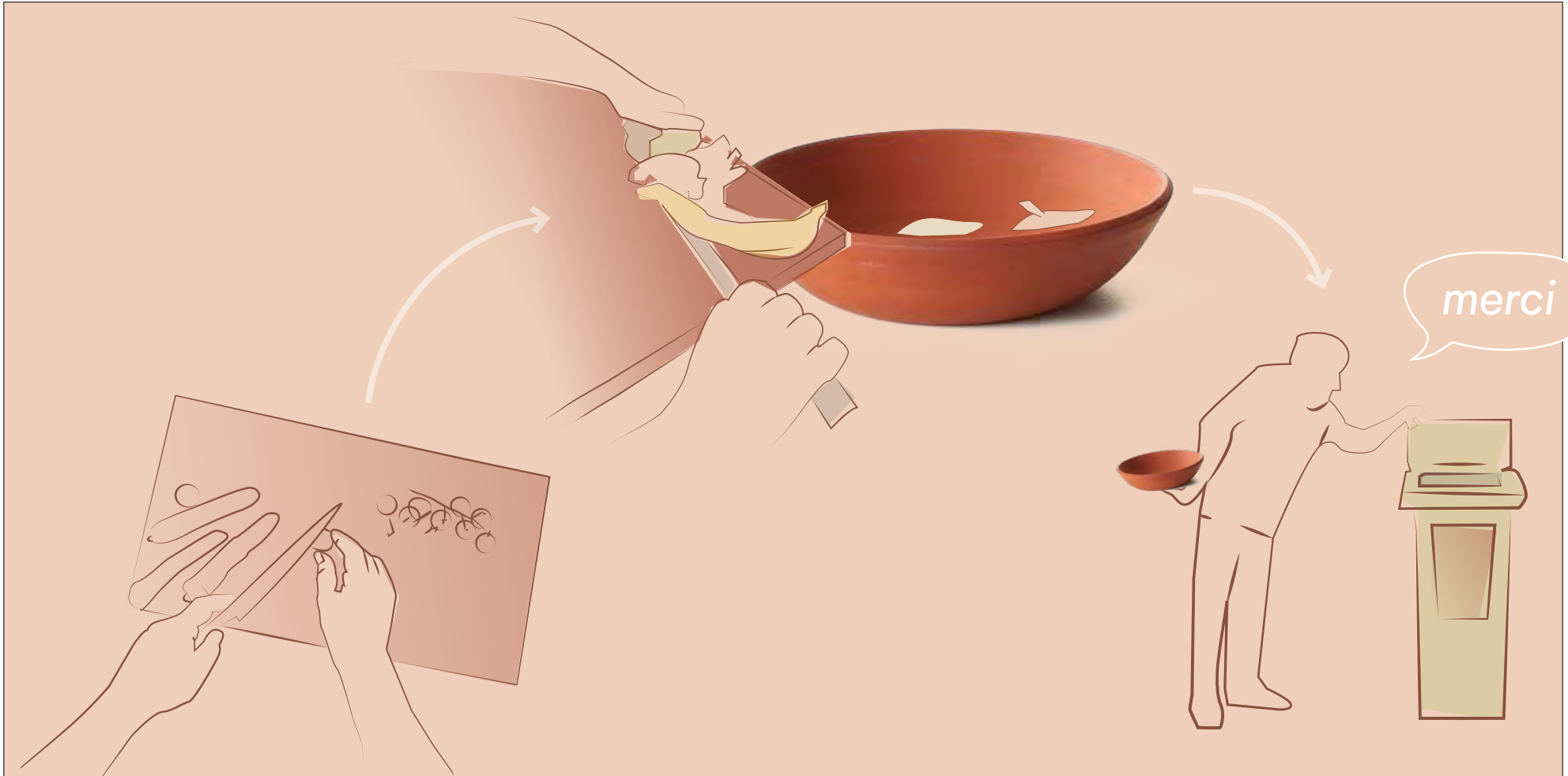
Stel dat we met GFE omgaan als iets dat er gewoon bij hoort...

...dan zijn er allerlei manieren om het bewaren en inleveren van GFE zo schoon en makkelijk mogelijk te maken, zoals:

- **goede bakjes** die in de vaatwasser kunnen
- een zakje of bakje dat je eenvoudig vol kunt transporteren **zonder morsen en vieze handen**
- gewoontegedrag ontwikkelen waardoor het een **huishoudelijke routine** wordt, zoals boodschappen doen en glas wegbrengen

Stel dat we met GFE omgaan als iets waar je dankbaar voor bent,
omdat het je eten en smaak brengt...

...dan kun je altijd een mooie GFE-schaal naast je op het aanrecht staan. Tijdens het koken verzamel je daar het snijafval. Na afloop leeg je 'm in de grotere bak. Een aandachtig ritueel.

Stel dat we met GFE omgaan als iets waar je dankbaar voor bent, omdat het je eten en smaak brengt..

...dan ken je zelf de verhalen over waar je **groente en fruit vandaan komt**, waardoor je een connectie ervaart met de plek en de mensen.

...dan ken je de verhalen over waar je **GFE straks naartoe gaat** en vertel je die door aan kinderen.

...dan zijn er kinderboekjes over GFE waardoor ze **spelenderwijs leren en leren waarderen**.

...dan wordt het, voor de echte fanatici, normaal om GFE op te splitsen in verschillende categorieën om de grondstoffen **extra goed te kunnen benutten**.

...dan wordt de jaarlijkse open dag van de GFE-verwerker een **feestelijke viering zoals een oogstfeest**.

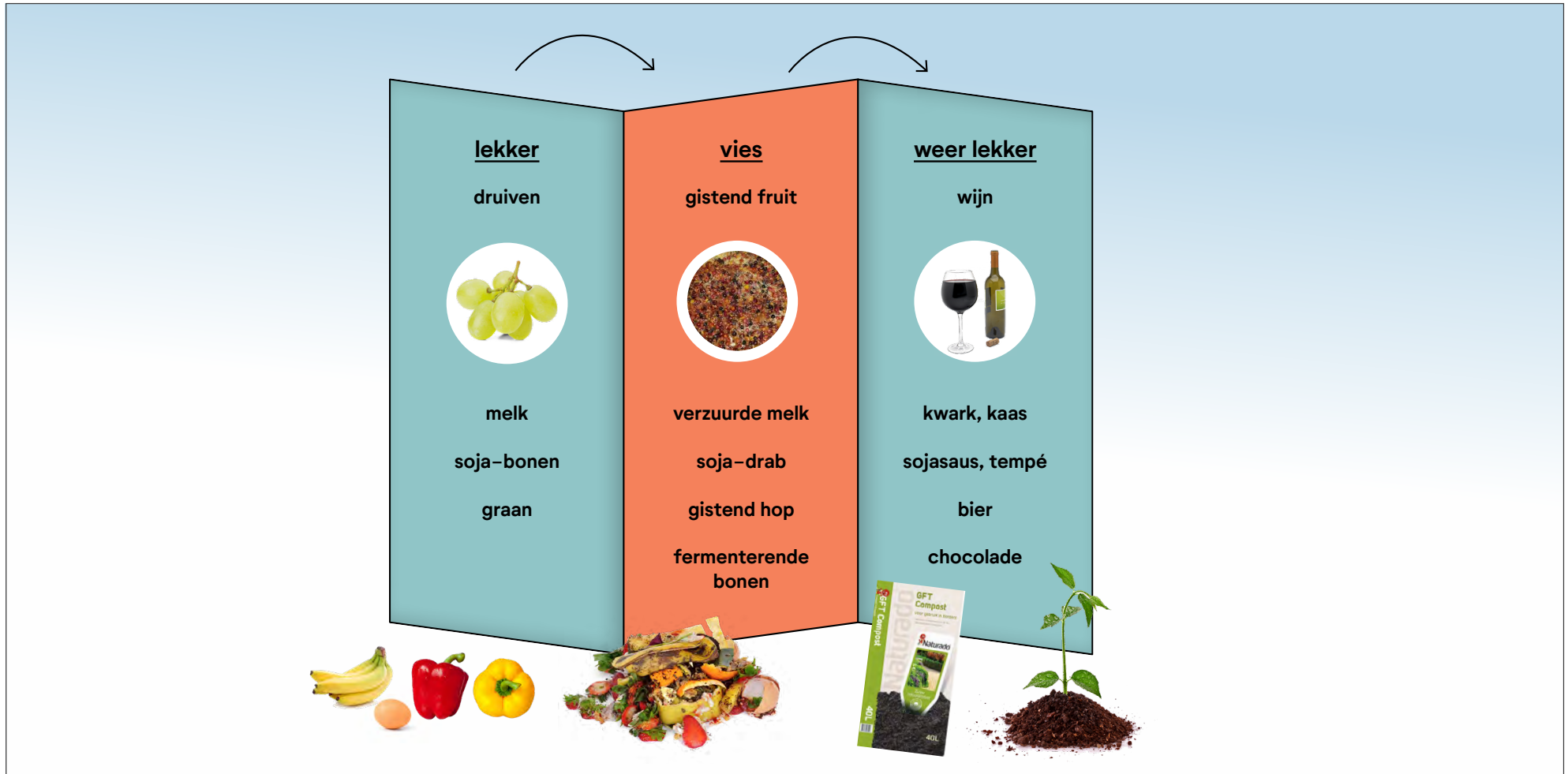
...dan weet bijna iedereen hoe je etherische oliën uit citrusschillen wint.

...dan staat er **recepten in de Allerhande over wat je nog kunt met je snijafval**, bijvoorbeeld: er bouillon van trekken.

...dan zijn er mooie snijplanken en snijafval-schalen verkrijgbaar met **woorden van dank erop**.

Stel dat we met GFE omgaan als een stadium in een natuurlijk proces, wat nu even vies is maar straks iets fijns oplevert...

...dan kun je inspelen op dat de perceptie verandert van vies naar lekker, net als bij processen als het maken van wijn of kaas.

Stel dat we met GFE omgaan als een stadium in een natuurlijk proces, wat nu even vies is maar straks iets fijns oplevert...

...dan ontstaan voor GFE de diversificatie en specialisatie die bewoners kennen van wijnen, thee en koffie (denk: Simon Lévelt winkel). Tijdstip en locatie zijn bepalend voor welke GF-melange er ontstaat: een 'office blend' met vooral héél veel koffieprut, of juist een exclusieve 'smoothie mix' met GF van avocado's, bananen of sinaasappels.

Stel dat we met GFE omgaan als een stadium in een natuurlijk proces, wat nu even vies is maar straks iets fijns oplevert...

...dan kun je bij het tanken de inhoud van je GFE-bakje bij het tankstation inleveren voor korting op biogas.

Stel dat we met GFE omgaan als een stadium in een natuurlijk proces, wat nu even vies is maar straks iets fijns oplevert...

...dan weet je ook als 'leek' precies welke grondstoffen er in je GFE zitten, en kun je aan de geur herkennen welke gunstige organismen er in zitten.

...dan zijn er **veilingen** van exclusieve limited batches GFE voor speciale doeleinden en met bijzondere ingrediënten.

...dan zijn er **cursussen** over verschillende soorten GFE, en wat je kunt doen om **specifieke kwaliteiten te versterken**.

...dan staat er in een lifestyleblad een interview met een fermentatie-expert over veilige doe-het-zelf composteertechnieken en hun voor- en nadelen.

Stel dat we met GFE omgaan als iets dat ontzettend waardevol is...

...dan ontstaan er nieuwe vormen van inzameling. Denk aan start-ups als PeelPioneers die sinaasappelschillen verzamelen en daar **hoogwaardige grondstoffen uit winnen**, zoals citruspulp voor in diervoeding en etherische oliën.

BESTAAT AL
Nu nog een uit-
zondering, dán het
'nieuwe normaal'

Stel dat we met GFE omgaan als iets dat ontzettend waardevol is...

...dan zijn hoogwaardige producten van organisch restmateriaal overal verkrijgbaar.

BESTAAT AL
Nu nog een uit-
zondering, dán het
'nieuwe normaal'

Credits: Geurvrije waterdichte sneakers van gerecycled plastic en koffiepulp, Rens: rensooriginal.com // Capsule collectie van sinaasappelvezels, Salvatore Ferragamo // Handtas van Luxtra London, gemaakt van fruitleather: fruitleather.nl // Brilmontuur van koffiedik, Ochis Coffee Glasses: ochiscoffee.com // Schoenen van Pinätex (ananasvezel): ananas-anam.com

Stel dat we met GFE omgaan als iets dat ontzettend waardevol is...

...dan gebeurt er dit:

Bron: nu.nl

Maandag 24 februari 2020 · Het laatste nieuws het eerst op NU.nl

Prins Charles doneert zijn tuinafval aan modemerkt om kleding van te maken

12 februari 2020 22:49
Laatste update: 13 februari 2020 09:36

20 WhatsApp Facebook Twitter LinkedIn Email

Het Britse modemerkt Vin + Omi, dat erom bekendstaat liefde voor stijl te combineren met duurzaamheid, is een samenwerking met prins Charles aangegaan. De Britse prins doneert de komende tijd zijn tuinafval aan het merk, zodat er kleding van kan worden gemaakt, meldt *People* woensdag.

Het is niet de eerste keer dat prins Charles in zee gaat met het modemerkt, dat zijn oorsprong in de punkscene vindt. Eerder oogstte Vin + Omi drieduizend netelplanten van Charles' landgoed Highgrove in Gloucestershire. De planten zijn gebruikt voor de lente- en zomercollectie.

BESTAAT AL
Nu nog een uitsondering, dan het 'nieuwe normaal'

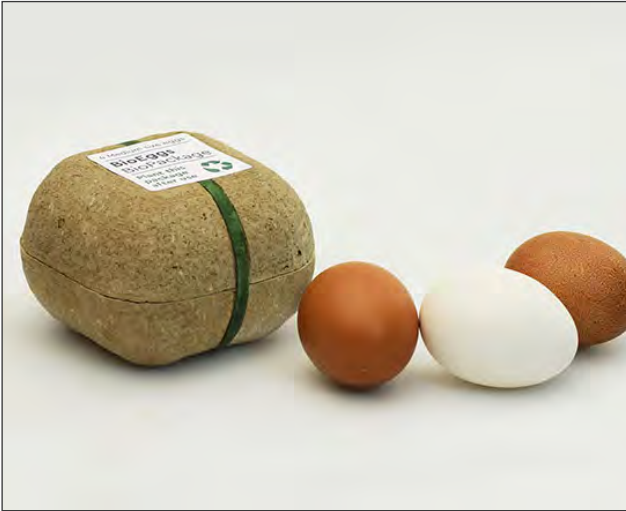
Stel dat we met GFE omgaan als iets dat ontzettend waardevol is...

...dan zijn hoogwaardige producten die organisch restmateriaal in hun productieproces gebruiken overal verkrijgbaar.

BESTAAT AL
Nu nog een uit-
zondering, dán het
'nieuwe normaal'

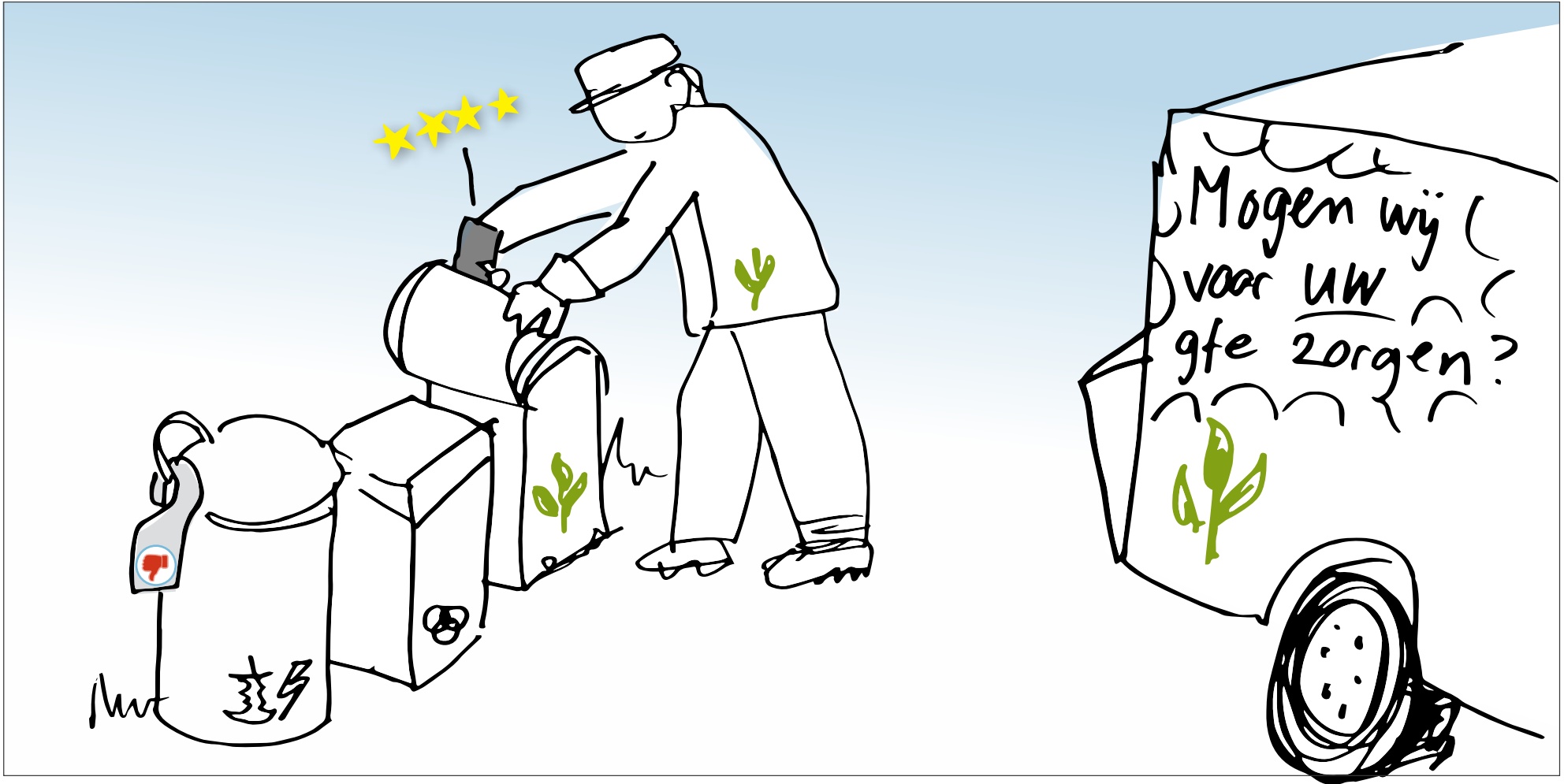
Stel dat we met GFE omgaan als iets dat ontzettend waardevol is...

...dan wordt er heel veel onderzoek gedaan naar innovatieve, hoogwaardige, circulaire toepassingen van organisch restmateriaal.

BESTAAT AL
Nu nog een uit-
zondering, dan het
'nieuwe normaal'

Stel dat we met GFE omgaan als iets dat ontzettend waardevol is...

....dan ontstaan er nieuwe vormen van inzameling, al dan niet dagelijks. Verwerkers maken bijvoorbeeld rechtstreeks afspraken met bewoners. De inzamelaar controleert de kwaliteit van de GFE direct in de bak. Een schone grondstofstroom is meer waardevol.

Stel dat we met GFE omgaan als iets dat ontzettend waardevol is...

...dan wordt het **met aandacht ingezameld, opgeslagen en verwerkt** om de kwaliteit zo hoog mogelijk te houden.

...dan krijg je als bewoner geld voor je GFE in plaats van dat je betaalt om er vanaf te komen.

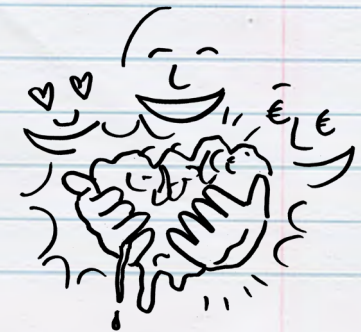
...dan ontstaat er een **concurrentiestrijd** over wie het GFE mag ophalen en verwerken.

...dan maken GFE-verwerkers **rechtstreeks afspraken met bewoners**, ook over kwaliteit, bij het ophalen wordt dit ter plekke gecontroleerd.

...dan zijn sommige inzamelaars **gespecialiseerd** in het ophalen en verwerken van mono-stromen.

...dan zijn **hoogwaardige producten gemaakt van organisch restmateriaal** op allerlei plaatsen te koop.

...dan wordt er **doorlopend onderzoek gedaan naar innovatieve, hoogwaardige en circulaire toepassingen** van GFE en andere organische restmaterialen.

Geweldig!

...en wat kan ik daar nú mee?

Welke inzichten levert dit op?

Als deze frames gemeengoed worden, leidt een veranderde mindset tot een ander speelveld en mogelijk een andere onderlinge rolverdeling.

Wat verandert er voor belanghebbende partijen als bewoners, gemeenten, inzamelaars, verwerkers, voedselproducenten en supermarkten?

- Als GFE als waardevol wordt beschouwd, zijn er **incentives** om meer en beter te scheiden en worden **targets behaald** voor huishoudelijk restafval en hoogwaardig hergebruik van grondstoffen.
- Als GFE waarde krijgt wordt inzameling ervan voor iedereen interessant, ook voor marktpartijen. Een bewoner is niet verplicht om GFE bij de gemeente in te leveren. Misschien zul je als gemeente een stapje extra moeten doen in **dienstverlening** om mensen aan je te binden.
- Als een gemeente GFE-inzameling graag aan een andere partij wil gunnen is een **gelijk speelveld** nodig, net als spelregels en kaders voor inzamelende partijen. Van belang is het behoud van een **net straatbeeld**, en het **beschermen van de volksgezondheid** (extra belangrijk bij lokale initieven).

Reframing methode

1. Archeologie

2. Paradox

3. Context

4. Veld

5. Thema's

6. Frames

7. Toekomst

8. Transformaties

9. Integratie

Hoe kun je met deze inzichten aan de slag in jouw gemeente?

Mogelijk eerstvolgende stappen. Wat kun je nú al doen?

Praktisch en dichtbij:

- Ga **in gesprek met elkaar** wat deze andere benaderingen brengen. Wat wordt beter, wat is een oplossing voor huidige slechte manier van afval scheiden etc.
- Gebruik de frames om met inzamelaars en verwerkers te verkennen: Welke frame vinden zij het meest interessant? Zien zij **hun rol veranderen**? Op welke manier? En, hoe denk je daar zelf over?
- Naar bewoners: **communiceer anders over de waarde van GFE**. Weerstand erkennen, waardering verhogen, perceptie veranderen. (Duurzame energie, voorbeelden van al bestaande hoogwaardige toepassing van organische restmaterialen, 'gezonde biodiversiteit is onbetaalbaar', etc.)
- Geef andere partijen (bedrijven, start-ups, lokale initiatieven) de **ruimte om te ontwikkelen** en om alternatieve manieren van inzamelen, verwerken en benutten te testen. Waar zijn ze mee bezig, wat hebben ze nodig? Hoe kun je samenwerken?

Reframing methode

1. Archeologie
2. Paradox
3. Context
4. Veld
5. Thema's
6. Frames
7. Toekomst
8. **Transformaties**
9. Integratie

Hoe kun je met deze inzichten aan de slag in jouw gemeente?

Als we uiteindelijk naar zo'n nieuwe benadering voor GFE willen, hoe kom je daar? Wat moet er gaan veranderen?

Strategisch en lange termijn:

- Ontwikkel een **meerjarig programma** om de nieuwe benadering te ontwikkelen en te laten landen.
- Ontwikkel pilots die binnen de **nieuwe benadering** vallen. Wie nodig je hiervoor uit?
- **Leer van deze pilots**, waar loop je tegen aan? Hoe zorgen wet- en regelgeving dat de nieuwe benadering wordt ondersteund?
- Denk na over hoe de gemeente en/of het Rijk voor een gelijk speelveld kan zorgen voor (nieuwe) inzamelende partijen. Wat betekent dat voor beleidskaders? **Welke spelregels hanteer je?**
- Hoe ga je in een **experimenteerfase** maar ook daarna in **opschalingsfasen** om met zaken als veiligheid en volksgezondheid bij lokale initiatieven?

Reframing methode

1. Archeologie
2. Paradox
3. Context
4. Veld
5. Thema's
6. Frames
7. Toekomst
8. **Transformaties**
9. **Integratie**

Reframing

Groente-, Fruit- en Etensoresen (GFE)

Heb je vragen, ideeën of wil je hier over doordenken?
Neem contact op via ons [contactformulier](#),
of kijk op www.vang-hha.nl.

